

“KOBİ”LERDE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ARAŞTIRMASI

MAKİNE SEKTÖR KURULU
Ocak 2018

MUSIAD

www.musiad.org.tr

“KOBİ”LERDE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ARAŞTIRMASI

MAKİNE SEKTÖR KURULU
Ocak 2018

BASIM YERİ VE TARİHİ
İSTANBUL, Ocak 2018

*Her türlü yayın hakkı MÜSİAD'a aittir.
MÜSİAD'dan izin almak veya MÜSİAD kaynak gösterilmek suretiyle telif
mevzuatı çerçevesinde alıntı yapılabilir.*

MÜSİAD

MÜSTAKİL SANAYİCİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ
SÜTLÜCE MAHALLESİ İMRAHOR CADDESİ NO:28 BEYOĞLU - İSTANBUL / TÜRKİYE
T: +90 212 395 00 00 | 444 0 893 | F: +90 212 395 00 01

YAZAR

DR. AYHAN ETYEMEZ

BAŞKAN'DAN

Türk Sanayisi üretim kapasitesi, ihracat ve pazarlama başarısıyla son yıllarda önemli bir aşama kaydederek, Türkiye'nin gelecekte önüne koyduğu hedefleri gerçekleştirmesi yolunda, lokomotif sektörlerden biri haline gelmiştir.

Sanayimiz, dünyada hızla gelişen sistemleri ve teknolojik gelişmeleri yakından takip ederek, bu gelişmeleri üretim aşamalarına ve diğer alanlara hızla uyarlayan bir devinim içerisinde ilerliyor.

Makine sektörü, sanayimizin üretim ve ihracat anlamındaki mevcut gelişimi içinde önemli bir paya sahip olmakla birlikte, dünyadaki gelişmelerin de en hızlı takipçisi ve uygulayıcısı konumundadır.

MÜSİAD olarak, sanayimizin gelişimini sürdürmesi ve sanayinin en önemli bileşenlerinden biri olan KOBİ'lerin desteklenmesi noktasında çalışmalar yürütüyor, çeşitli projeler geliştiriyoruz. MÜSİAD Makine Sektör Kurulumuz tarafından hazırlanan bu araştırma raporu da, bu projelerden biridir. Rapor, sektörün mevcut durumunu ortaya koymakla birlikte, çözüm önerilerinin bizzat sektör temsilcileri tarafından sunulması bakımından da geliştirici bir çalışma niteliğindedir.

“KOBİ'lerde Sürdürülebilirlik Araştırma Raporu” nun, başta makine sektörü olmak üzere sanayimiz ve iş dünyamız için kaynak çalışmalardan olmasını temenni ediyorum.

Abdurrahman KAAN

Genel Başkan

MÜSİAD

TAKDİM

Türkiye'deki sanayi üretiminde önemli bir paya sahip olan KOBİ'lerin (Küçük ve Orta Ölçekli İşletme), kendi potansiyellerini keşfederek, bu potansiyeli hayata geçirebilmeleri, sanayimizin gelişimi bakımından hayati öneme sahiptir. Ülkemizdeki makine üretiminin yüzde 90'ını elinde bulunduran KOBİ'lerin potansiyellerini gerçekleştirebilmeleri ve dünyadaki rekabet güçlerini artırabilmeleri, birtakım teşvikler ve geliştirilecek projelerle mümkün olmaktadır.

MÜSİAD olarak, işletmelerin, günümüzde dünyada yaşanan dönüşüme ayak uydurabilmeleri ve sürdürülebilir bir güce ulaşmaları için yürütülen çalışmalara özel önem veriyoruz. Bu çerçevede, MÜSİAD Makine Sektör Kurulu olarak, "KOBİ'lerde Sürdürülebilirlik Araştırma Raporu"nu, sanayimizin önemli bir kolu olan Makine Sektöründe faaliyet gösteren işletmelere rehber olması amacıyla hazırladık. Raporumuzda, sektöre ilişkin tespitler ve önerilerin yanı sıra, üyelerimizin katılımıyla gerçekleştirdiğimiz anketin sonuçları da yer alıyor. Çalışmanın, makine sektörü için faydalı olmasını diliyor, raporda emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Faruk KÖMÜRCÜ
MÜSİAD Makine Sektör Kurulu Başkanı

Dr. AYHAN ETYEMEZ

1971 doğdu, Marmara Üniversitesi Makina Bölümünü tamamladı. Yüksek lisans ve doktora eğitimini yine aynı üniversitede yaptı. Bulgaristan'deki Gabrovo Teknik Üniversitesi ve Vuzf Üniversitelerinde 'Makine Mühendisliği Ekipmanları ve Teknolojileri' ile 'Uluslararası İlişkiler ve Siyaset Bilimi' eğitimi de alan Ayhan Etyemez'in ayrıca Sheffield Üniversitesi'nden 'Sürdürülebilir Karlılık için ERP Sistemlerinin Türk Kobilerine Uygulanması' konusunda yüksek lisans mezuniyeti bulunmaktadır. Nikken Türkiye ve Octo Mühendislik yönetim kurulu başkanı olan Ayhan Etyemez, İngilizce, Almanca ve Japonca dillerini biliyor.

İÇİNDEKİLER

MÜSİAD Genel Başkanı
Abdurrahman KAAAN

MÜSİAD Makine Sektör Kurulu Başkanı
Faruk KÖMÜRCÜ

Dr. Ayhan ETYEMEZ

ÖNSÖZ

İÇİNDEKİLER

4. SEKTÖR HAKKINDA GENEL BİLGİLENDİRME

5. ANKET BİLGİLENDİRME

6. DEĞERLENDİRME

7. TAVSİYELER

EK

ÖNSÖZ

MÜSİAD Makine Sektörü, ağırlıklı olarak bütünü oluşturan parçaları üreten Küçük Orta Büyük İşletmelerden (KOBİ) oluşmaktadır. Ülkemizin makine üretim sektörünün yaklaşık %90'ını KOBİ'ler oluşturmaktadır. Makine Sektörü denildiğinde; metal ve metal benzeri hammaddeler kullanılarak, gerek talaş kaldırmak ve gerekse talaş kaldırmadan, şekil değiştirmek suretiyle, bir bitmiş ürünü veya nihai üründe kullanılacak parçayı üreten sektör olarak tanımlanabilir. Bu, otomobilin bir parçasını, uçağın bir parçasını, geminin bir parçasını, asansörün bir parçasını veya bir sistemin tamamını üretmek şeklinde de ifade edilebilir.

KOBİ'ler, genellikle bir müteşebbisin hem sermayeyi hem de gerekli teknik yeterliliği ortaya koyarak kurmuş olduğu işletmelerdir; küçük olmaları nedeniyle, kuruluş esnasında bütün gereklilikleri kolaylıkla yerine getirirler. Zaman içerisinde hem sermaye hem de iş gücü olarak büyüyüp hayatına devam ederler; aksi takdirde iflas ederler ve işletmenin ticari hayatı biter.

Ülkemizde Makine Sektöründeki firmalar mikro, küçük ve orta büyüklükteki işletmelerdir. Bu çıktıya, yapılan anketten çıkan sonuçlar yoluyla ulaşılmıştır. Bunlar çoğunlukla, birinci kuşak veya ikinci kuşak tarafından yönetilen ya da yok denecek kadar az sayıda olan üçüncü kuşak yöneti-

cilerin yönettiği işletmelerdir. Bu firmalar mevcudiyetini devam ettirdiği sürece, hem sermaye ve çalışanlarına hem de ülke ekonomisine katkı sağlamaktadır.

Ankette, firmalara temel sorular sorulmuş olup bu anket değerlendirme sonucunda kısa, orta ve uzun vadede bu firmaların durumu izah edilmeye çalışılıp aynı zamanda tavsiye anlamında, çözüm sunulmuştur. Öneriler, destekleyici pratik çözümler, uygulamalar ve aynı zamanda bilimsel teorik katkılar şeklinde olmuştur. KOBİ’lerin, bütün paydaşlarının (sermaye sahibi, çalışanlar ve devlet vb.) beklentilerini karşılaması beklenmektedir. Bu çalışmada, Makine sektörü üye firmalarına güncel konuları içerecek şekilde bir anket çalışması yapılmıştır. Bu anket neticesinde, modern bir atmosfere sahip olması için KOBİ’lere İş, Yönetim, Teknoloji ve İnovasyon konularını içerecek şekilde çalışma yapılması tavsiye edilmiş olup, sürdürülebilir kârlılık çerçevesinde destek sağlanması amaçlanmıştır.

4- SEKTÖR HAKKINDA GENEL BİLGİLENDİRME

DR. AYHAN ETYEMEZ

Makine Sektörü, Türkiye’imizin üretim sektörünün lokomotif pozisyonundadır. Bulduğumuz coğrafya, tarihimize de baktığımızda, zor bir bölgedir. Dolayısıyla, ülkemizin refah seviyesinin artarak çağdaş medeniyetler seviyesine ulaşması için üretmesi gerekmektedir. Bu üretimin kârlı ve sürdürülebilir olması son derece önemlidir. Katma değeri yüksek üretime sahip olması durumunda ülke ekonomisine daha fazla katkı sağlayacağı açıktır. Bu noktadan hareketle, sektörün Ar&Ge odaklı çalışması elzemdir. Anket sonuçlarından yola çıkarak varılacak nokta, şu an aktif olan firmalarımızın kişi başı ciroları ve kârlılıklarının artması gerektiği yönündedir.

Firmalarımızın genelinde çalışan personel sayısına bakarak, bütün departmanlar ayrı ayrı kurulmamış olup, bir çalışan birçok görevi üstlenmiş vaziyettedir. Dolayısıyla kurumsallaşma ve teknoloji kullanımı, istenilen seviyeye gelmemiştir. Anketimizde sorulan sorulara verilen cevaplarda görüldüğü üzere, firmalarımız yakın, orta ve uzun vadede karşı karşıya kalabilecekleri olumsuzlukların farkındadır; bu da bir anlamda sevindiricidir.

MÜSİAD Makine Sektörü, çok geniş bir alana hitap etmesinden ve yapılan çalışmada çok az denekle çalışılmış olmasından dolayı, çalışmanın hassasiyeti çok yüksek değildir. Sektör daha dar alanda incelenip, daha doğru çalışmalar oluşturulabilir.

Ülkemizde Makine Sektörü, kendi içerisinde birçok zorluk barındırmaktadır. Yetişmiş eleman bulamama, siparişlerin düzensizliği, mali sıkıntılar, güncel teknolojiye ulaşma zorluğu vb. bu zorluklardan bazıları olarak sayabiliriz. Sektörde kâr marjı düşük olduğu için, kuşaklar arası geçiş çok zor olmaktadır; zaman zaman, firmanın kurucularının çocukları firmada devam etmemektedir. Aynı zamanda, bu sektörün düşük kâr marjı, yeni yatırımların yapılmasına imkân vermediğinden dolayı, firmalarımızın ömrü çok uzun olamamaktadır. Genellikle birinci kuşak daha özverili bir çalışma içerisine girdiğinden, harcadığı emek ve kazandığı para arasında bir uyumsuzluk vardır. Dolayısıyla ikinci kuşak ve firmada profesyonel çalışanlar, olması gerektiği gibi davrandığından, iş yeri içerisinde huzursuzluklar baş göstermektedir. Bu da firma ilerleyişine negatif olarak etki etmektedir.

Ayrıca önemli bir husus da şudur: sektöre yeni giren firmalar, diğer eski olan firmalarımızda çalışan personele bir miktar fazla ücret vererek, bu personelleri transfer etmektedir. Bu da sektörün ilerleyişini zora sokan durumlardandır. Yeni kalifiye personeli, acil olarak sektöre kazandırmak gerekmektedir.

Sektör, ağırlıklı olarak birinci kuşaktan ikinci kuşağa doğru yoğun bir geçiş sürecindedir. Eğer firmaların kurucuları tarafından, ikinci kuşağa geçme dönemi hazırlanmamış ise, yani firma patronunun çocukları işin başına geçmeyecek ise firmadaki uzun yıllara dayanan birikimin kaybolmadan artarak devam etmesi için, bu firmaların profesyonel desteğe ihtiyaçları olduğu tartışılmaz bir gerçektir.

Makine Sektör yöneticilerinin, finansal, yönetsel, teknolojik vb. diğer önemli hususlardaki gerekli olan uzmanlıklar çerçevesinde okur yazarlıklarının artırılması gerekmektedir. Kısacası firma patronunun, basit anlamda finansal bilançoyu doğru olarak okuması ve gereken yorumu yapabilmesi

gerekir. Bunun sonucu olarak, bu konuda vereceği kararın doğruluğu da yüksek olacaktır.

Yüzeysel olarak; birçok konu hakkında Makine Sektöründe faaliyet gösteren firmalarımızın, hâlihazırdaki güncel durumun farkında olmaları sevindiricidir. Ancak, bu konuların güncellenmesi ve avantaja çevrilmesi konusunda dışarıdan (teşvik, Kosgeb vb.) desteklenmeleri gerekmektedir. Bu destekler verilirken, sonuç odaklı düşünülüp ona göre icra edilmeli ve hiçbir kaynağın heba edilmesine göz yumulmamalıdır.

Bütün paydaşlar, Türkiye'mizin geleceği için eşit oranda taşın altına elini koymalıdır.

5- ANKET BİLGİLENDİRMESİ

Ocak 2018 yılı verilerine göre, MÜSİAD'da 11 bin üye bulunmaktadır. Makine Sektörünün toplam üyesi 293 adettir ve Genel Merkez Makine Üyesi sayısı 62 firmadan oluşmaktadır. Bu 62 firmaya anket formu gönderilmiştir; bunlardan 16 tanesi anket formunu doldurarak geri dönüş yapmıştır. Ankette bulunan sorulara, aşağıdaki şekilde cevap verilmiştir:

Makine Sektörü İle İlgili - Sizce Makine Sektörüne Ne kadar Önem Veriliyor?

- Beklenenden Az
- Beklenildiği Kadar
- Beklenenden Çok
- Çok Fazla

1. Makine Sektörü ile İlgili - Sizce Makine Sektörüne ne kadar önem veriliyor?

		Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Geçerli	Beklenenden Az	14	87.5	87.5	87.5
	Az	2	12.5	12.5	
	Toplam	16	100.0	100.0	100.0

"Beklenenden Az" %87.5 ve "Az" %12.5 olarak belirtilmiştir. Diğer seçenekler seçilmemiştir. Sonuç olarak, "Makine Sektörüne ne kadar önem veriliyor?" sorusuna sektör %87.5 oranında "Beklenenden Az" cevabını vermiştir.

1A- Sizce sektör ne kadar verimli çalışıyor?

- Çok Az
- Az
- Yeterli
- Çok Fazla

1A- Sizce sektör ne kadar verimli çalışıyor?

		Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Geçerli	Çok Az	3	18.8	18.8	18.8
	Az	9	56.3	56.3	75.0
	Yeterli	3	18.8	18.8	93.8
	Çok Fazla	1	6.3	6.3	100.0
Toplam		16	100.0	100.0	

"Çok Az" %18.8, "Az" %56.3, "Yeterli" %18.8 ve "Çok Fazla" %6.3 olarak belirtilmiştir. Sonuç olarak, "Makine Sektörü ne kadar verimli çalışıyor?" sorusuna sektör %56.3 oranında "Az" cevabını vermiştir.

1b - Makine Sektörü, Karar Verici Yöneticiler tarafından tam olarak anlaşılakta mıdır?

- Çok Az
- Az
- Yeterli
- Çok Fazla

A1b- Makine Sektörü, karar verici yöneticiler tarafından tam olarak anlaşılakta mıdır?

		Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Geçerli	Çok Az	3	18,8	18,8	18,8
	Az	11	68,8	68,8	87,5
	Yeterli	1	6,3	6,3	93,8
	Çok Fazla	1	6,3	6,3	100,0
Toplam		16	100.0	100.0	

"Çok Az" %18.8, "Az" %68.8, "Yeterli" %6.3 ve "Çok Fazla" %6.3 olarak belirtilmiştir. Sonuç olarak, "Makine Sektörü, Karar Verici Yöneticiler tarafından tam olarak anlaşılakta mıdır?" sorusuna sektör, %68.8 oranında "Az" cevabını vermiştir.

1c- Makine Sektörü, Ülkenin geleceğini inşa etmede lokomotif rol oynamalı mıdır?

		Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Geçerli	Çok Fazla	16	100,0	100,0	100,0

“Çok Az” %0, “Az” %0, “Yeterli” %0 ve “Çok Fazla” %100 olarak belirtilmiştir. Sonuç olarak, “Makine Sektörü, Ülkenin geleceğini inşa etmede lokomotif rol oynamalı mıdır?” sorusuna sektör %100 oranında “Çok Fazla” cevabını vermiştir.

2- Makine Sektörü ile ilgili yapılan projeler ...

- Çok Az
- Az
- Yeterli
- Çok Fazla

2- Makine Sektörü ile ilgili yapılan projeler

		Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Geçerli	Çok Az	2	12,5	12,5	12,5
	Az	13	81,3	81,3	93,8
	Beklendiğinden Çok	1	6,3	6,3	100,0
	Toplam	16	100.0	100.0	

“Çok Az” %12.5, “Az” %81.3, “Beklendiğinden çok” %6.3 ve “Çok Fazla” %0 olarak belirtilmiştir. Sonuç olarak, “Makine Sektörü ile ilgili yapılan projeler ne kadardır?” sorusuna sektör %81.3 oranında “Az” cevabını vermiştir.

2a - Makine Sektörü için yapılan bilimsel çalışmalar hakkında ne düşünüyorsunuz?

- Beklendiğinden Az
- Beklendiğinden çok
- Az
- Çok Fazla

2a-Makine Sektörü için yapılan bilimsel çalışmalar hakkında ne düşünüyorsunuz?

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Beklendiğinden AZ	5	31,3	31,3	31,3
Az	11	68,8	68,8	100.0
Toplam	16	100.0	100.0	

“Beklendiğinden Az” %31.3, “Az” %68.8, “Beklendiğinden çok” %0 ve “Çok Fazla” %0 olarak belirtilmiştir. Sonuç olarak “Makine Sektörü için yapılan bilimsel çalışmalar hakkında ne düşünüyorsunuz?” sorusuna sektör %68.8 oranında “Az” cevabını vermiştir.

2b- Makine Sektörü için sektör yöneticilerinin eğitim seviyesi sizce nasıl?

- Beklendiğinden Az
- Beklendiğinden çok
- Az
- Çok Fazla

		Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Geçerli	Beklendiğinden Az	3	18,8	18,8	18,8
	Az	11	68,8	68,8	87,5
	Beklendiğinden Çok	2	12,5	12,5	100,0
	Toplam	16	100.0	100.0	

"Beklendiğinden Az" %18.8, "Az" %68.8, "Beklendiğinden çok" %12.5 ve "Çok Fazla" %0 olarak belirtilmiştir. Sonuç olarak "Makine Sektörü için sektör yöneticilerinin eğitim seviyesi sizce nasıl?" sorusuna sektör %68.8 oranında "Az" cevabını vermiştir.

2c- Makine Sektöründeki KOBİ'ler gelecek planlaması yapmaktadır.

- Beklendiğinden Az
- Az
- Beklendiğinden çok
- Çok Fazla

2c-Makine Sektöründeki Kobi'ler gelecek planlaması yapmaktadır.

		Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Geçerli	Beklendiğinden Az	6	37,5	37,5	37,5
	Az	7	43,8	43,8	81,3
	Beklendiğinden Çok	2	12,5	12,5	93,8
	Çok Fazla	1	6,3	6,3	100,0
	Toplam	16	100.0	100.0	

"Beklendiğinden Az" %37.58, "Az" %43.8, "Beklendiğinden çok" %12.5 ve "Çok Fazla" %6.3 olarak belirtilmiştir. Sonuç olarak "Makine Sektöründeki Kobi'ler gelecek planlaması yapmaktadır." sorusuna sektör %43.8 oranında "Az" cevabını vermiştir.

2d- Makine Sektörü, güncel teknolojik projelerde yer almalı ve onları kullanmalıdır?

- Beklendiğinden Az
- Az
- Beklendiğinden çok
- Çok Fazla

2d- Makine Sektörü, güncel teknolojik projelerde yer almalı ve kullanılmalıdır.

		Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Geçerli	Az	3	18,8	18,8	18,8
	Beklendiğinden Çok	2	12,5	12,5	31,3
	Çok Fazla	11	68,8	68,8	100,0
	Toplam	16	100.0	100.0	

"Beklendiğinden Az" %0, "Az" %18.8, "Beklendiğinden çok" %12.5 ve "Çok Fazla" %68.8 olarak belirtilmiştir. Sonuç olarak "Makine Sektörü, güncel teknolojik projelerde yer almalı ve kullanılmalıdır." sorusuna sektör %68.8 oranında "Çok Fazla" cevabını vermiştir.

3- Aşağıdaki konuların hangisi üzerinde çalışma yapılmasını arzu edersiniz? Sorularına;

- Evet ise E
- Hayır ise H

Şeklinde cevap verilmesi istenmiştir.

3a- Kobi yöneticilerine (İş, Yönetim, Teknoloji ve İnovasyon) eğitim verilmesi

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Evet	15	93,8	93,8	93,8
Hayır	1	6,3	6,3	100.0
Toplam	16	100.0	100.0	

"Evet" %93.8, "Hayır" %6.3, olarak belirtilmiştir. Sonuç olarak "Makine Sektörü, Kobi yöneticilerine (İş, Yönetim, Teknoloji ve inovasyon) eğitim verilmesi." sorusuna sektör %93.8 oranında "Evet" cevabını vermiştir.

3b- Uluslararası vizyon eğitimi ve yeni ürün geliştirme eğitimi verilmesi**3b- Uluslararası vizyon eğitimi ve Yeni Ürün Geliştirme eğitimi verilmesi**

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Evet	12	75,0	75,0	75,0
Hayır	4	25,0	25,0	100,0
Toplam	16	100,0	100,0	

“Evet” %75, “Hayır” %25, olarak belirtilmiştir. Sonuç olarak “Makine Sektörüne, Uluslararası vizyon eğitimi ve yeni ürün geliştirme eğitimi verilmesi.” sorusuna sektör %75 oranında “Evet” cevabını vermiştir.

3d- Şirket tanıtımı için sunum, katalog, sosyal medya eğitimi verilmesi**3d- Şirket tanıtımı için sunum, katalog sosyal medya eğitimi verilmesi**

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Evet	13	81,3	81,3	81,3
Hayır	3	18,8	18,8	100,0
Toplam	16	100,0	100,0	

“Evet” %81,3, “Hayır” %18,8, olarak belirtilmiştir. Sonuç olarak “Makine Sektöründeki şirketlerin tanıtımı için sunum, katalog, sosyal medya eğitimi verilmesi” sorusuna %81,3 “Evet” ve %18,8 “Hayır” cevabı vermiştir.

Son soru olarak anketi dolduran firmalara,

4- Şirketinizi hangi kuşak yöneticiler yönetmektedir, sorusu sorulmuştur.

- 1.Kuşak ● 2.Kuşak ● 3.Kuşak ● 4.Kuşak

Şeklinde cevap verilmesi istenmiştir.

4- Kaçınıcı kuşak yönetiyor- 1. Kuşak 2.Kuşak 3.Kuşak 4. Kuşak

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Geçerli Az	3	18,8	18,8	18,8
Beklendiğinden Çok	2	12,5	12,5	31,3
Çok Fazla	11	68,8	68,8	100,0
Toplam	16	100,0	100,0	

“1.Kuşak” %31,3, “2.Kuşak” %56,3, “2.Kuşak” %12,5 ve “4.Kuşak” %0 olarak

“Beklendiğinden Az” %0, “Az” %18,8, “Beklendiğinden çok” %12,5 ve “Çok Fazla” %68,8 olarak belirtilmiştir. Sonuç olarak “Makine Sektörü, güncel teknolojik projelerde yer almalı ve kullanılmalıdır.” sorusuna sektör %68,8 oranında “2.Kuşak” cevabını vermiştir.

6- DEĞERLENDİRME

MÜSİAD içerisinde yer alan Makine Sektörü, önemli sektörlerin başında gelmektedir. Toplam üye sayısına göre daha az yer tutmasına rağmen, Türkiye’imize katmış olduğu stratejik değer çok fazla olup tartışılmazdır. Makine Sektöründeki firmaların çoğunu KOBİ seviyesindeki firmalar oluşturmaktadır.

Makine Sektöründeki firmalarımız, mevcut durumun ve uzun vadede olacakların, büyük oranda farkındadırlar. Fakat sektör, birçok zorluğu beraberinde bulundurduğu için, sıçrama yapmaları pek de mümkün görünmemektedir. Makine Sektörü uzun soluklu bir sektördür. Buna karşılık, hâlihazırda yapılan çalışmalar kısa vadeli olduğu için Makine Sektörünün, tam olarak anlaşıldığını söylemek mümkün değildir.

Ağırlıklı olarak, Makine Sektöründeki firmalar 2. kuşak tarafından yönetilmekte olduğu için, ciddi bir birikime sahip olup pazarın gidişatından haberdardırlar. Fakat sürdürülebilir olmaları ve kâr etmeleri için sıçrama etkisi oluşturarak, mekanizmalarla desteklenmeleri gerekmektedir. Uluslararası rekabetin üstesinden gelmeleri için kısa, orta ve uzun vadede planlar oluşturulup, uygulamaya konulması gerekmektedir.

Makine Sektöründe, ağırlıklı olarak babadan oğula geçen bir sistem içerisinde kuşak geçişi şeklinde yönetici değişimi sağlanmaktadır. Fakat bir sonraki kuşak işin başına geçemeyecek ise, sistem geliştirilerek yeni sistemler ortaya koyulmalı ve bu firmalarımızın yaşamlarını sürdürmeleri sağlanmalıdır.

Makine Sektörü, emek yoğun olarak çalışmaktadır; fakat buna karşılık ciroları ve kârları istenilen seviyelerde değildir. Dolayısıyla katma değeri yüksek işler yapabilmeleri için Ür&Ge ve Ar&Ge çalışmaları yapmaları gerekir. Bu çalışmaları yapabilmeleri için firmalara ivedilikle profesyonel finansal, teknolojik, ticari ve yönetsel destekler verilmelidir. Teknik birikimi yüksek ama finansal anlamda zayıf olan firmaların, güçlü firmaların çatısı altında birleştirilmeleri şeklinde modellerle desteklenmelerinde fayda vardır. Kişilerin, yani patronların ve yöneticilerin geçici ama firmaların kalıcı olduğu bilinci aşılmalıdır.

7 - TAVSİYELER

- Firmalarımıza SWOT analizi yaparak, mevcut durumlarını net olarak ortaya koyarak, gelecek için planlar yapılması sağlanmalıdır.
- Öncelikle firma patronlarına yönelik finansal, yönetsel, teknoloji kullanımını ve inovatif alanlarda profesyonel destek sağlanmalıdır.
- Firma tanıtımı için gerekli medya kanallarının kullanılması sağlanmalıdır.
- Benzer firmaları daha güçlü kılacak mekanizmalar geliştirilmelidir.
- Doğru ve sade bilgilerle, sektör karar vericileri bilgilendirilmelidir.
- Uzaktan eğitim çerçevesinde, video, seminer, ders vb. yöntemlerle esnek zamanlı olarak sektördeki yöneticilerin, uzmanlıklarının artırılması sağlanmalıdır.

EK -1.**MAKİNE SEKTÖR KURULU**
29 Eylül 2017

Değerli Makine Sektör Kurulu Üyemiz,

Günümüz iş dünyasına bakarak, ülkemiz için lokomotif görevi gören sektörümüzün öncelikli durumunu ve ihtiyaçlarını belirleyerek, belirlenen veriler ışığında gerekli adımları atmanın, gelecek nesiller için en önemli yatırımlardan olacağı aşikârdır. Bu bağlamda, sektörümüzün ihtiyaçlarını belirlemek adına aşağıda bir anket hazırlanmıştır. Bu anket neticesinde, sektörümüzde bulunan firmalarımızın uzun ömürlü olması için “sürdürülebilir kârlılık” esaslı çalışmalarını hedeflenmektedir. Yapılacak çalışmalar siz değerli üyelerimiz ile paylaşılacaktır.

Bu anketin; doğru olarak doldurulması, çıkacak olan sonuçları yakından ilgilendirmektedir. Katkılarınız için teşekkür ederiz.

Makine Sektör Kurulu

Formu Dolduran:			
Ad ve Soyad:		Firma Adı:	
Firma Ana Faaliyet Alanı		Çalışan Kişi Sayısı	
Firmanın Kuruluş Tarihi		Kaçıncı Kuşak Yönetiyor	
Bir Önceki Yıl Firma Cirosu			

1-Makine Sektörü İle İlgili - Sizce Makine Sektörüne Ne kadar Önem Veriliyor?

- Beklenenden Az • Beklenildiği Kadar
- Beklenenden Çok • Çok Fazla

1a- Sizce sektör ne kadar verimli çalışıyor?

- Çok Az • Az • Yeterli • Çok Fazla

1b - Makine Sektörü, Karar Verici Yöneticiler tarafından tam olarak anlaşılakta mıdır?

- Çok Az • Az • Yeterli • Çok Fazla

1c- Makine Sektörü, Ülkenin geleceğini inşa etmede lokomotif rol oynamalı mıdır?

- Çok Az • Az • Yeterli • Çok Fazla

2- Makine Sektörü ile ilgili yapılan projeler ...

- Çok Az • Az • Beklendiğinden çok • Çok Fazla

2a - Makine Sektörü için yapılan bilimsel çalışmalar hakkında ne düşünüyorsunuz?

- Beklendiğinden Az • Az • Beklendiğinden çok • Çok Fazla

2b- Makine Sektörü için sektör yöneticilerinin eğitim seviyesi sizce nasıl?

- Beklendiğinden Az • Az • Beklendiğinden çok • Çok Fazla

2c- Makine Sektöründeki KOBİ'ler gelecek planlaması yapmaktadır.

- Beklendiğinden Az • Az • Beklendiğinden çok • Çok Fazla

2d- Makine Sektörü, güncel teknolojik projelerde yer almalı ve onları kullanmalıdır?

- Beklendiğinden Az
- Az
- Beklendiğinden çok
- Çok Fazla

3- Aşağıdaki konuların hangisi üzerinde çalışma yapılmasını arzu edersiniz? Sorularına;

- Evet ise E
- Hayır ise H

Şeklinde cevap verilmesi istenmiştir.

3a- Kobi yöneticilerine (İş, Yönetim, Teknoloji ve İnovasyon) eğitim verilmesi

3b- • Uluslararası vizyon eğitimi ve yeni ürün geliştirme eğitimi verilmesi

3c- • Şirketler için teknoloji (ERP gibi) kullanımı eğitimi verilmesi

3d- • Şirket tanıtımı için sunum, katalog, sosyal medya eğitimi verilmesi

4- Şirketinizi hangi kuşak yöneticiler yönetmektedir?

- 1.Kuşak
- 2.Kuşak
- 3.Kuşak
- 4.Kuşak

Zaman ayırıp bu anketi cevapladığınız için teşekkür ederiz
MÜSİAD Makine Sektör Kurulu